

نگاهی کاربردی در خصوص لزوم بازنگری دستورالعمل اجرایی نظارت بر شرکتهای لیزینگ

محسن معلمیان^۱ سعید کاشانیفر^۲

تاریخ ارسال: ۱۴۰۳/۱۱/۱۴

چکیده:

لیزینگ به عنوان یکی از مهمترین روش های تأمین اعتبار در سطح اقتصاد داخلی و بین المللی جایگاه خود را تثبیت نموده است و بخش عمده ای از عملیات مالی و تسهیلات و سرمایه گذاری و تأمین مالی در جهان، با استفاده از روش های متنوع لیزینگ صورت می گیرد. رشد اقتصادی در کشورهای توسعه یافته طی سال های اخیر، صنعت لیزینگ را به عنوان یک محصول مالی مکمل محصولات بانکی، معرفی کرده است. در واقع لیزینگ توانسته است به عنوان منبع مالی میان مدت که توانایی حمایت از توسعه بخش های مختلف اقتصاد یک کشور را دارد، شناخته شود. مقدار سرمایه گذاری در کالاهای سرمایه ای توسط شرکت های لیزینگ موجب افزایش اهمیت لیزینگ در اقتصاد جهان شده است. به طوری که در سال های اخیر، اکثر کشورها، لیزینگ را به عنوان ابزاری جهت بهبود صنایع و تولید بیشتر، شغل های جدید و بهبود وضعیت زندگی مردم به کار گرفته اند. با توجه به اهمیت صنعت لیزینگ، در این مقاله سعی شده است تا با بررسی چالش ها، تهدیدات و فرصت های موجود در این صنعت، پیشنهاداتی در خصوص بازنگری دستورالعمل اجرایی نظارت بر شرکتهای لیزینگ که توسط نهاد ناظر بر این شرکتها تدوین می شود، ارائه گردد.

واژه های کلیدی: عملیات لیزینگ، تأمین مالی، موسسه غیربانکی، بازنگری دستورالعمل نظارتی، بانک مرکزی ج.ا.ا.

طبقه بندی JEL: O16, G23, G17, G15

^۱ مدیرعامل و عضو هیأت مدیره شرکت لیزینگ پاسارگاد mohsen.moallemian@gmail.com

^۲ مدیرعامل و عضو هیأت مدیره شرکت واسپاری صنعت یاران محسنین saeid.kashanifar@gmail.com

۱. مقدمه

از آنجایی که بخش عمده‌ای از تأمین مالی نظام اقتصادی کشور توسط بانک‌ها انجام و این موضوع به نوبه خود نشان از ناهنجاری و ضعف در کارکرد سایر نهادهای فعال در بازارهای پول و سرمایه کشور دارد، ضرورت ایجاد می‌نماید با اتخاذ تدابیر و تمهیدات مقتضی، از تمامی ظرفیت‌های موجود برای تأمین مالی بهینه بخش‌های مختلف اقتصادی استفاده شود. در این میان از جمله نهادهای مالی برخوردار از خاستگاه قانونی که به دلایلی همچون فقدان فضای کسب و کار مناسب، از تمامی ظرفیت‌های بالقوه آن خاصه در بخش تأمین مالی خرد به نحو شایسته استفاده نشده است، شرکت‌های لیزینگ (واسپاری) می‌باشند. ماده (۱۴) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵، الزام استفاده از شرکت‌های لیزینگ در تأمین منابع مالی مسکن و همچنین بند «۱۳» بخش «ج» سیاست‌های بانکی و اعتباری از مجموعه سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود، ابلاغی مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۶ معاون اول محترم رئیس جمهور وقت، توسعه فعالیت لیزینگ را تکلیف کرده است. در اجرای تکالیف مزبور، براساس قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۲ و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ (واسپاری)» در سال ۱۳۸۶ و بازنگری آن در سال ۱۳۹۵ توسط شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی تصویب و جهت اجرا به شرکت‌های لیزینگ ابلاغ گردید. از نقاط قوت این دستورالعمل می‌توان به این موضوع اشاره کرد که قبل از آن، دستورالعملی که بطور اختصاصی فعالیت‌های لیزینگ را از سایر مؤسسات تفکیک کند وجود نداشت. گرچه تدوین دستورالعمل مستقل، خاستگاه قانونی صنعت را در مراجع و نهادهای حکومتی و نظارتی استحکام بخشید اما متأسفانه این دستورالعمل برخلاف موازین ترسیم شده در اقتصاد مقاومتی که تقویت و تنوع بازارهای مالی و اعتباری از راهکارهای مهم اجرایی آن می‌باشد، شرکت‌های لیزینگ و مشتریان این صنعت را با محدودیت‌های فراوانی مواجه نمود. هدف از تدوین این مقاله بررسی لزوم بازنگری دستورالعمل اجرایی نظارت بر شرکتهای لیزینگ بر اساس نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای پیش روی صنعت می‌باشد.

۲. تعاریف

عملیات لیزینگ: تأمین مالی مشتری به منظور خرید کالا از طریق عقود فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک.

عقد اجاره به شرط تملیک: براساس قانون عملیات بانکی بدون ربا عقد اجاره به شرط تملیک عبارت است از "قراردادی که در آن شرط شود مستأجر در پایان مدت اجاره در صورت عمل به شرایط مندرج در قرارداد عین مستأجره را مالک شود".

عقد فروش اقساطی: براساس قانون فوق، قرارداد فروش اقساطی عبارت است از فروش عین به بهای معلوم به غیر.

یکی از تفاوت های اساسی فعالیت های فوق الذکر مربوط به زمان انتقال مالکیت می باشد. در فروش اقساطی همزمان با انجام معامله، انتقال مالکیت به خریدار صورت می گیرد و کالا در رهن لیزینگ قرار می گیرد، اما در عقد اجاره به شرط تملیک، کالا به نام شرکت لیزینگ می گردد و علیرغم انتقال تمام مخاطرات و مزایای ناشی از مالکیت دارایی در زمان انعقاد قرارداد، انتقال قانونی مالکیت به خریدار در پایان مدت اجاره انجام می گردد.

عین: یعنی هرگونه کالا اعم از منقول و غیرمنقول که:

جرم دارد

وزن دارد

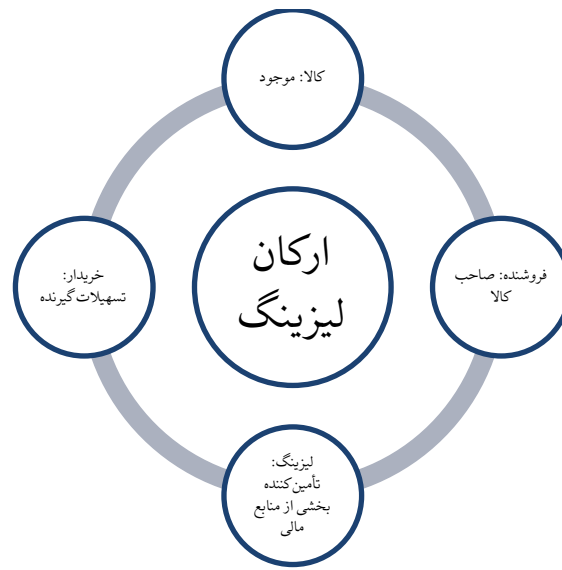
حجم دارد

و قابل مشاهده است.

تعریف دستورالعمل از عملیات لیزینگ (ماده ۱ بند ۵): تأمین مالی مشتری از طریق تهیه کالا اعم از منقول و غیرمنقول توسط شرکت لیزینگ و واگذاری آن به مشتری در قالب یکی از قراردادهای اجاره به شرط تملیک و یا فروش اقساطی.

۳. فرق شرکت های لیزینگ با فروشندگان کالای قسطی

فروشندگان کالای قسطی کالای مورد نظر خود را با منابع خود تهیه و با رعایت فرایند بازاریابی نسبت به واگذاری به مشتری به صورت اقساطی منظم یا غیرمنظم با مبالغ مساوی و یا غیرمساوی واگذار می نماید و لذا دارای سه رکن فروشنده، خریدار و کالا می باشند. در حالیکه مطابق شکل (۱) شرکت های لیزینگ رکن چهارم این فرآیند محسوب می شوند که نقش تأمین مالی ثمن مورد معامله را به عهده دارند.

شکل ۱. ارکان عملیات لیزینگ

به عبارتی عینیت کالا می‌بایست محرز باشد و شمولیت پیش‌خرید در قالب قرارداد سلف را ندارد.

۴. نقش لیزینگ‌ها در اقتصاد خرد

امروزه عملیات لیزینگ در تأمین منابع مالی بخش‌های مختلف اقتصادی کاربرد دارد و بخشی از نیازمندی‌های تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان از مسیر صنعت لیزینگ محقق می‌شود. گسترش استفاده از قراردادهای لیزینگ به تولیدکنندگان کمک می‌کند در شرایط رکودی کاهش کمتری در فروش خود داشته باشند. با استفاده از کاهش محدودیت‌های وثیقه، خرید تجهیزات سرمایه‌ای خود را به این روش تأمین مالی کنند و بهره‌وری کل را افزایش دهند و در نهایت امکان بهره‌مندی مصرف‌کنندگان از کالاهای مورد نیاز را در شرایط کمبود نقدینگی و اعتبار فراهم سازند.

صنعت لیزینگ با ایجاد فرآیندهای شفاف و اطمینان‌بخش به مشتریان، کمک می‌کند تا از صوری بودن عملیات اعتباری جلوگیری شود. همچنین، این صنعت به دلیل ماهیت ضد تورمی، سرعت عمل و انعطاف‌پذیری خود، می‌تواند به نظام تولید کشور کمک کند. از دیگر مزایای آن می‌توان به تنوع در تضامین، شفافیت در نظام اقتصادی، و ارتقای کیفیت محصولات تولیدی اشاره کرد. این صنعت جایگزینی مناسب برای بانک‌ها در تأمین مالی خرد به ویژه در شرایط سیاست‌های انقباضی محسوب می‌شود.

هر اقتصادی دارای جوامع فوق مرفه، متوسط و ضعیف می‌باشد. اگر در حال حاضر مفروض گردد دامنه جامعه اقتصادی فوق مرفه ۵ درصدی و جامعه ضعیف ۲۵ درصد باشد بدیهی است ۷۰ درصد جامعه اقتصادی متوسط بصورت:

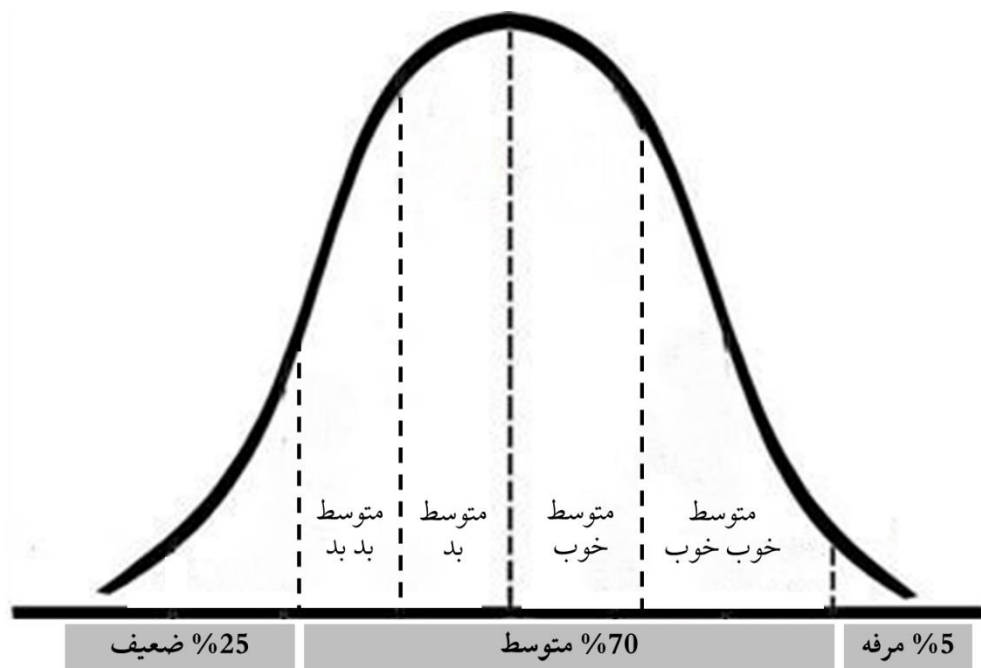
متوسط خوب

متوسط خوب خوب

متوسط بد

همچنین متوسط بد بد

در نظر گرفته می‌شود.

شکل ۲. تقسیم بندی جامعه اقتصادی

دولت‌ها در یک دوره چهارساله و یا احتمالاً هشت ساله می‌بایست نسبت به حفظ جامعه اقتصادی متوسط اقدام نمایند.

در حال حاضر با حدود ۵۰۰ هزار ازدواج سالانه جامعه متوسط نیازمند کالاهای معیشتی و اساسی زندگی نظیر فرش، وسایل صوتی و تصویری و برقی، لوازم خانگی متداول و حتی وسایل ارتباطی و الکترونیکی و در جایگاه بالاتر خودروی سواری و نهایتاً مسکن می‌باشد.

کالاهای مورد نظر عملیات لیزینگ به شرح ذیل می‌باشند:

۱- لوازم خانگی	۲- تجهیزات الکترونیکی	۳- گوشی موبایل
۴- ابزار کار	۵- مواد اولیه	۶- تجهیزات صنعتی
۷- تجهیزات چاپ و تکثیر	۸- تجهیزات معدنی	۹- تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی
۱۰- واحدهای تجاری	۱۱- واحدهای اداری	۱۲- واحدهای مسکونی
۱۳- خودروی سواری و کار	۱۴- خودروهای سنگین	

معمولاً اشخاص کالاهای اساسی زندگی خود را از محل زیر تأمین مالی می‌نمایند:

- ۱- پس‌انداز گذشته
- ۲- نقدینگی موجود
- ۳- توان پرداخت اقساط آتی

توان پرداخت اقساط آتی از ارکان فرآیندی عملیات لیزینگ می‌باشد.

به عبارتی توسعه لیزینگ در کشور با اصلاح دستورالعمل نظارت بانک مرکزی موجب تسریع در تأمین کالاهای مورد نیاز اقشار متوسط اقتصادی جامعه می‌گردد.

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

لزوم بازننگری دستورالعمل اجرایی نظارت بر شرکت‌های لیزینگ

بر اساس تعریف کلی ارائه شده در دستورالعمل (ماده ۱ بند ۵) نحوه عملیات شرکت‌های لیزینگ دارای ابهام ماهیتی می‌باشد، به نحوی که شرکت‌های لیزینگ را بازرگان توصیف نموده که دارای سود بازرگانی، قیمت تمام

شده خرید، هزینه‌های حمل و نقل، هزینه انبارداری و نهایتاً قیمت فروش با حاشیه سود، همچنین سود دوران تقسیط تسهیلات اعطایی می‌باشند.

در حالیکه شرکت‌های لیزینگ فقط واسطه مالی و تأمین‌کننده بخشی از ثمن معامله می‌باشند و لذا، در بازنگری دستورالعمل می‌بایست شرکت‌های لیزینگ موسسه مالی و اعتباری غیرسپرده‌پذیر تلقی گردند. این اطلاق می‌تواند وحدت رویه در شعب قوه قضائیه در رسیدگی به امور شرکت‌های لیزینگ ایجاد نموده و همچنین ابهامات رسیدگی‌های مالیاتی و تطبیق، دستورالعمل‌های ابلاغی شامل: بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری را شامل شود.

موارد عمده بازنگری در دستورالعمل

(ماده ۱۰) حداقل سرمایه لازم جهت تأسیس و فعالیت شرکت لیزینگ مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال تعیین می‌گردد.

اظهاری نظر:

با توجه به شرایط جاری به نظر می‌رسد حداقل مبلغ لازم جهت تأسیس شرکت‌های لیزینگ می‌بایست افزایش یابد. به نحوی که توجیه‌کننده نقش این شرکت‌ها در اقتصاد کشور باشد.

(ماده ۲۶) اجازه نامه فعالیت برای بار اول با مدت اعتبار دو سال صادر می‌گردد و برای دفعات بعد، در صورت تأیید عملکرد شرکت لیزینگ توسط بانک مرکزی و ارائه گواهی از اداره امور مالیاتی ذیربط مبنی بر پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیاتی قطعی شده، با مدت اعتبار حداکثر پنج سال قابل تمدید می‌باشد.

اظهاری نظر:

هر چند صدور مجوز فعالیت به مدت دو سال برای اولین بار به منظور رسیدگی به عملکرد لیزینگ‌های تازه تأسیس معقول می‌باشد، ولی پس از آن لیزینگ‌ها نیز می‌بایست دارای مجوز فعالیت دائمی از طرف بانک مرکزی نظیر بانک‌ها باشند. بدیهی است هر زمان بانک مرکزی پس از رسیدگی می‌تواند اعمال قانون نماید. علاوه بر آن هر چند در ماده ۲۶ دستورالعمل مجوزهای پنج ساله ذکر شده است، اما متأسفانه فعلاً بر اساس نظر شخصی در حال حاضر مجوز لیزینگ‌ها فقط حداکثر تا دو سال صادر می‌گردد که شرایط نامطلوبی را برای تداوم فعالیت شرکت‌های لیزینگ به وجود آمده است.

(ماده ۳۱) شرکت لیزینگ موظف است صرفاً در قالب عقود اجاره به شرط تملیک و فروش اقساطی در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه از جمله ضوابط ابلاغی مربوط به نحوه محاسبه اقساط، نسبت به اعطای تسهیلات به مشتریان خود اقدام نماید.

اظهارنظر:

لزوم بازننگری در این ماده به منظور توسعه فعالیت شرکت‌های لیزینگ در شرایط فعلی احساس می‌گردد. عقود نظیر:

اجاره اعتباری

مرابحه

لیزبک (فروش مجدد دارایی‌ها)

فروش اقساطی مواد اولیه

و استصناع (تأمین مالی دوران ساخت کالا)

در حیطه فعالیت شرکت‌های لیزینگ می‌باشد که به مفاد مندرج در این ماده می‌بایست اضافه گردد.

(ماده ۳۴) نرخ سود تسهیلات اعطایی شرکت لیزینگ حداکثر به میزان ۳ واحد درصد بیشتر از نرخ سود تسهیلات اعطایی مصوب شورای پول و اعتبار برای مؤسسات اعتباری در عقود فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک خواهد بود.

اظهارنظر:

بدون شک آزادسازی نرخ تسهیلات لیزینگ و اجازه رقابت بیش از ۶۰ شرکت لیزینگ موجود دارای مجوز فعالیت بانک مرکزی از اولویت‌ها و مطالبات دست اندرکاران لیزینگ‌های کشور می‌باشد.

بدیهی است که نرخ ۲۳ درصد تسهیلات بانکی وجود خارجی ندارد و براساس ماده فوق نرخ ۲۶ درصد شرکت‌های لیزینگ هم تحقق یافتنی نیست. از طرف دیگر سیاست‌گذاری دولت مبنی بر انتشار اوراق خاص بانک مرکزی با نرخ ۳۰ درصد معاف از مالیات و با سود ماه شمار هرگونه اعطاء تسهیلات ۲۶ درصدی شرکت‌های لیزینگ را نامطلوب و نامعقول نموده است.

همین موضوع باعث شده است شرکت‌های لیزینگ با روش‌های غیرمعارف نسبت به اخذ درصدهایی تحت عنوان تخفیف در فروش از فروشندگان کالا اقدام نمایند که باعث می‌گردد شمولیت پرداخت ارزش افزوده مکرر پیدا کرده و نهایتاً قیمت تمام شده تسهیلات دریافتی برای مشتریان را افزایش دهد.

(ماده ۳۵) اعطای تسهیلات مسکن توسط شرکت لیزینگ که مؤسسه اعتباری و واحد تابعه مؤسسه اعتباری در آن سهامدار است، تابع تصمیمات شورای پول و اعتبار برای مؤسسات اعتباری می‌باشد و در خصوص سایر شرکت‌های لیزینگ، حداکثر به میزان ۷۰ درصد ارزش ملک موضوع لیزینگ امکان‌پذیر است.

اظهارنظر:

آزادسازی اعطای تسهیلات خرید مسکن توسط لیزینگ های بانکی با ارائه شیوه نامه ابلاغی بانک مرکزی موجب توسعه فعالیت های لیزینگ و گره گشای چگونگی تأمین مسکن برای زوج های جوان علی الخصوص در شهرستان ها می باشد.

(ماده ۳۷) در صورتی که شرکت لیزینگ برای انجام عملیات لیزینگ اقدام به دریافت مبلغی تحت عنوان پیش دریافت از مشتری نماید، این مبلغ تا زمان خرید کالا توسط شرکت لیزینگ، عندالمطالبه می باشد.

اظهارنظر:

این ماده دلالت بر بازرگان تلقی شدن شرکت های لیزینگ دارد و ابهام معاملات سلف را ایجاد می نماید.

(ماده ۳۸) اخذ هر مبلغی خارج از قرارداد شرکت لیزینگ با مشتری تحت عنوان ودیعه و نظایر آن، ممنوع است.

اظهارنظر:

شرکت های لیزینگ می بایست مبالغی را که بانک ها تحت عنوان ۱/۵ در هزار تشکیل پرونده و هزینه های ارزیابی و کارشناسی دریافت می نماید را نیز دریافت نمایند.

(ماده ۴۲) شرکت لیزینگ مکلف است همواره حداقل ۸۵ درصد از منابع در اختیار خود را به عملیات لیزینگ و پیش پرداخت تهیه کالاهای موضوع عملیات لیزینگ تخصیص دهد. در هر حال، وجوه پیش پرداخت شده بابت تهیه کالاهای موضوع عملیات لیزینگ نباید از ۲۰ درصد منابع در اختیار شرکت لیزینگ تجاوز نماید.

اظهارنظر:

اختصاص ۲۰ درصد منابع به پیش پرداخت تهیه کالا، دلالت بر عملیات بازرگانی شرکت های لیزینگ دارد.

(ماده ۴۳) حداکثر مجموع مانده تسهیلات اعطایی به هر مشتری نباید از ۵ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورت های مالی حسابرسی شده شرکت لیزینگ تجاوز نماید.

اظهارنظر:

حقوق صاحبان سهام متشکل از سرمایه پرداخت شده، اندوخته و سود انباشته است. به عبارتی سود انباشته با تشکیل مجمع فوق العاده قابلیت تقسیم دارد. لذا، قطعاً ارتباط سقف تسهیلاتی مشتریان با درصدی از حقوق صاحبان سهام معقول به نظر نمی رسد.

(ماده ۴۴) مانده تسهیلات دریافتی از مؤسسات اعتباری برای شرکت لیزینگ در هر زمان نباید بیش از دو برابر مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده باشد.

اظهاری نظر:

این ماده نیز ایراد شکلی دارد و بی جهت محدود کننده می باشد. به عبارتی بدون شک بانک ها در زمان تأمین مالی شرکت های لیزینگ دارای اعتبارسنجی خاص خود می باشند و ظرفیت های عملیاتی شرکت لیزینگ متقاضی تسهیلات را بررسی می نماید.

(ماده ۴۵) مانده پیش دریافت از مشتریان در هر زمان نباید از ۵۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده شرکت لیزینگ بیشتر شود.

اظهاری نظر:

این ماده نیز دلالت بر انجام معاملات سلف و عملیات بازرگانی توسط لیزینگ ها می باشد.

(ماده ۴۸) بازرس قانونی و حسابرس شرکت لیزینگ باید از میان مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران مورد تأیید بانک مرکزی (درمورد شرکت های لیزینگ سهامی خاص) و مورد تأیید بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار (درمورد شرکت های لیزینگ سهامی عام) انتخاب شوند.

اظهاری نظر:

با عنایت به فرآیند طولانی تأیید بازرس قانونی و حسابرسی شرکت ها این ماده می بایست به نحوی اصلاح گردد که شرکت های لیزینگ بازرس قانونی و حسابرسی خود را از لیست مورد تأیید بانک مرکزی که سالانه منتشر می گردد انتخاب نمایند.

(ماده ۵۳) صاحبان حِرَف دارای پروانه کسب از اتحادیه اصناف کشور که کالای مرتبط با پروانه کسب خود را به صورت اقساطی واگذار می نمایند، مشمول مقررات این دستورالعمل نمی باشند.

اظهاری نظر:

باعث تأسف است که با تدوین ماده ۵۳ عملاً مقام ناظر تشویق به فرآیند بازرگانی به جای واسطه گری مالی می نماید.

۴. پیشنهادهای کاربردی

با عنایت به موارد فوق پیشنهادات زیر در بازرنگری دستورالعمل نظارت بر شرکت های لیزینگ همچنین مطالبات دست اندرکاران صنعت لیزینگ کشور را می توان به شرح زیر عنوان نمود:

۱ - اطلاق موسسه مالی و اعتباری غیر سپرده پذیر به شرکت های لیزینگ

۲ - صدور مجوز فعالیت دائمی توسط بانک مرکزی برای شرکت های لیزینگ

۳- افزایش حیطه عملیاتی شرکت های لیزینگ با استفاده از عقود

اجاره اعتباری

مرابحه

لیزبک (فروش مجدد دارایی ها)

استصناع (اعطای تسهیلات دوران ساخت کالا)

فروش اقساطی مواد اولیه

۴- آزادسازی نرخ تسهیلات اعطایی توسط شرکت های لیزینگ و ایجاد فضای رقابتی

۵- ابلاغ شیوه نامه از طرف بانک مرکزی به منظور اعطای تسهیلات مسکن توسط لیزینگ های بانکی

۶- ابلاغ شیوه نامه عاملیت منابع مالی از طرف بانک مرکزی به منظور گسترش نحوه تأمین مالی لیزینگ ها

۷- صدور مجوز دریافت کارمزدهای مجاز سیستم بانکی به منظور اعطای تسهیلات توسط شرکت های لیزینگ

۸- اصلاح درصد سقف اعطای تسهیلات به اشخاص حقیقی و حقوقی

۹- انتخاب بازرس قانونی و حسابرس شرکت های لیزینگ از لیست منتشر شده توسط بانک مرکزی

۱۰- تسریع در روند تعیین صلاحیت مدیران شرکت های لیزینگ از طرف حراست و تأییدیه صلاحیت علمی

۱۱- تسریع در روند بررسی منشاء وجوه آورده سهامداران (نقدی و غیرنقدی) در مرحله افزایش سرمایه توسط مدیریت پولشویی و تأمین مالی تروریسم بانک مرکزی

۱۲- اجازه تدوین شیوه نامه فعالیت شرکت لیزینگ در قالب پلتفرم های تأمین مالی دیجیتال از طرف بانک مرکزی

در پایان ذکر این نکته واجب است که هر چند دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت های لیزینگ بر اساس قانون تنظیم بازار غیر متشکل پولی مصوب سال ۱۳۸۳ و مصوبه شورای پول و اعتبار در سال ۱۳۹۵ دارای ابهاماتی می باشد، اما اقدام بانک مرکزی در سال ۱۳۸۶ در اجرایی نمودن همین دستورالعمل اقدامی شایسته و بایسته به منظور ایجاد نظم سازمانی در شرکت های لیزینگ تلقی می گردد.